

CE ESTE ARHEOLOGIA?

Cuvântul Arheologie vine din limba greacă – **αρχαίος** = vechi și **λόγος** = poveste, studiu. Așadar, arheologia este povestea și studiul lucrurilor vechi, a celor ce s-au întâmplat în trecut, fie că este vorba de cele ce s-au întâmplat acum o zi sau acum 300000 de ani.

Arheologia este în parte descoperirea de comori fabuloase, în parte munca meticuloasă a cercetătorului științific, în parte un exercițiu al imaginației noastre creative.

Arheologia este munca sub soarele arzător într-un șantier arheologic din deșertul irakian și este munca cu triburile de inuiți din Alaska.

Arheologia este scufundarea complexă până la epavele conchistadorilor spanioli din largul coastelor Floridei și este cercetarea atentă a canalizării orașului roman Napoca.

Dar este și dificila sarcină a interpretării astfel încât să înțelegem ce înseamnă aceste lucruri pentru istoria umanității.

Și mai înseamnă și protecția patrimoniului cultural universal – împotriva jefuitoarelor dar și a nepăsării noastre.

Arheologia este deci atât activitate pe teren, cât și studiu în biblioteci sau în laborator. Această primă parte, munca de teren, este cea mai atractivă.

Amestecul interesant de pericol și muncă de detectiv a transformat arheologia în cadrul perfect pentru scriitori și pentru regizori, de la Agatha Christie - "Crimă în Mesopotamia" până la Steven Spielberg - seria „Indiana Jones”.

Oricât de departe de adevăr ar fi aceste portretizări, ele surprind esențialul - arheologia este o căutare excitantă, o căutare a adevărului despre noi înșine și despre trecutul nostru.

Arheologia este curiozitate intelectuală și este modul în care găsim căi de a transforma curiozitatea în cunoaștere despre trecut, despre oamenii care au fost.

Arheologia este singura disciplină a științelor sociale care se ocupă cu reconstrucția și înțelegerea comportamentului uman pe baza resturilor materiale rămase de la strămoșii noștri.

În Statele Unite ale Americii arheologia este considerată ca una din cele patru subdiviziuni ale antropologiei, alături de antropologia culturală, antropologia fizică și lingvistică.

În Europa, arheologia este considerată o știință de sine-stătătoare, având la rândul ei patru mari subdiviziuni: arheologia preistorică, arheologia clasică, arheologia medievală și arheologia industrială.

Arheologia ne spune de unde venim, care sunt originile noastre, într-un mod în care istoria nu o poate face. Astfel, arheologia ne pune în contact direct, fizic, cu trecutul.

Arheologia înseamnă umilință. Din marile palate ale Antichității nu au mai rămas decât fragmente de cărămizi și cioburi, gunoaie și oase fărâmate. Astfel, arheologia ne face să înțelegem că totul este trecător.

Arheologia îl leagă pe om de locurile pe unde a trecut. De-a lungul timpului, populații nenumărate au migrat de pe un continent pe altul, dintr-o țară într-alta. Suntem nomazi, iar arheologia nu face decât să ne reamintească – odinioară, oameni au trecut pe aici – arheologia ne ajută astfel să înțelegem sensul locului, un simț pe care l-am pierdut cu mult timp în urmă.

Cătălin NICOLAE

Text tradus, adaptat și modificat după:

1. Constantin Preda (coord.) - *Enciclopedia Arheologiei și Istoriei Vechi a României*, vol. I, A-C, Editura Enciclopedică, București, 1994, p. 94-99, articol scris de Mircea Babeș;
2. Colin Renfrew, Paul Bahn - *Archaeology*, Thames&Hudson, Londra, 2001, p. 11;
3. Clive Gamble - *Archaeology. The basics*, Routledge, Londra, 2001, p. 1;
4. Brian M. Fagan (ed.) - *Oxford Companion to Archaeology*, Oxford University press, Oxford, 1996, p. 42-44, articole scrise de George Michaels și Christopher Chippindale.

Lucrări recomandate pentru a înțelege ce este arheologia:

1. Paul G. Bahn (ed.) - *The Penguin Archaeology Guide*, Penguin, Londra, 2000;
2. Paul G. Bahn (ed.) - *The World Atlas of Archaeology*, Facts on File, New York, 2000;
3. Adrian Bejan, Dorel Micle - *Arheologia o știință pluridisciplinară. Metode clasice și moderne de lucru*, Excelsior Art, Timișoara, 2006;
4. J. P. Delgado (ed.) - *The British Museum Encyclopedia of Underwater and Maritime Archaeology*, British Museum Press, Londra, 1997;
5. M. Forte, A. Siliotti (eds.) - *Virtual Archaeology*, Thames & Hudson, Londra, 1997.